

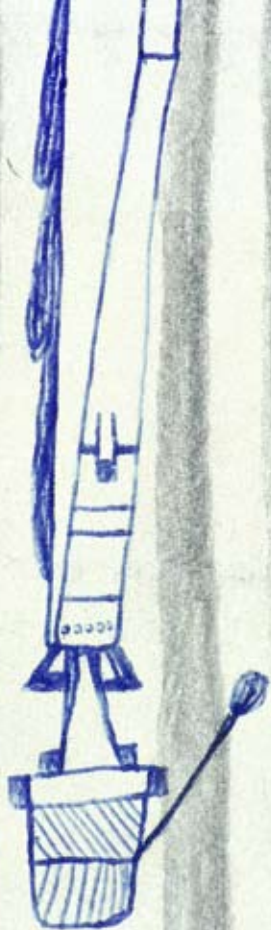
Zarabook 2017

Trasy a tratě

Zarabook 2017

Trasy a tratě

obsah

---

zarapis	7
čtvrtek	9
Abendland	9
Černý	10
Glabazňa	12
Kalif	14
pátek	16
Prouza · Typlt	16
Martínková Racková	19
Janota	21
Dousková	24
Čermáček	26
Kravál	28
sobota	30
Kaprálová	30
Srbová	32
Janda	34
Kučera	36
Trojak	38
Tučková	40
moderátoři Jedlička · Straka	44
hudebníci Müller · Ladě · Munroe	45
dílny Lebandurka · Tesařová	46

Zarabook 2017

zarapis

Letošní Zarafest byl původně zamýšlen jako projekt hlavního železničního koridoru Brno – Praha - Děčín - Berlín. Důvod byl jednoduchý, nabídnout děčínskému publiku literáty, kteří jsou tzv. na trase. Líbila se nám představa, že z Brna přijedou básníci Petr Čermáček a Vojtěch Kučera a možná, že do stejného vlaku v Praze přistoupí básnická četa v seskupení Simona Racková, Jitka N. Srbová, Vít Janota, Bogdan Trojak, Josef Straka a třeba v Praze – Holešovicích ještě nastoupí prozaičky Irena Dousková a Kateřina Tučková, zatímco zhruba ve stejném čase z Berlína přijede Dora Kaprálová. A ti všichni vystoupí v Děčíně.

Však trasy našich plánů jsou nevyzpytatelné a tak v průběhu dalších měsíců tato idea získala další „vedlejší tratě“. Přibyl přípoj na Plzeň díky básníkovi Robertu Jandovi, stejně jako přes trať 130 k nám z Lokte doputuje nejmladší básník Teodor Kravál. Ze slezských kotárů se na cestu opět vydává opavská parta Perplexu, Dan Jedlička, Miroslav Černý a Radek Glabazňa, tentokrát posilněná dvěma kapelami Munroe a Ladě. Děčínský J. H. Kalif jakoby do tratí a tras nepatří, ale vzhledem k tomu, že pracuje na stavbě nového nádraží Karlovy Vary, musel dostat také šanci.

Nutno též dodat, že jednou lokální tratí z Varnsdorfu doputuje také citerista Michal Müller. Zarafest nezahrnuje pouze autorská čtení a hudbu,

jeho dalším silným výrazem je výtvarné umění. Kromě již tradiční malé výstavy v Ukradené galerii Děčín-Podmokly chceme nabídnout naprosto ojedinělou dvouvýstavu „umělce v surovém stavu“ Oty Prouzy a věřte, že něco takového jsme ještě neviděli, protože jeho výtvarné trasy, slovy kurátora Jaromíra Typlta, vytvářejí zvláštní žíly a tepny měst.

Radek Fridrich

V pátek 1. září 2017 vstoupí Zarafest do opuštěné knihovny v Podmoklech a věříme, že to nebude labutí píseň místa, kde se v devadesátkách rodil dnešní literární život Děčína a kde po válce několik let řediteloval básník Vladimír Vokolek. V pět let pustém domě zkusíme resuscitovat kulturního ducha, který se přece nemohl jen tak jednoduše vytratit, když se v roce 2012 městská knihovna s neuvěřitelnou lehkostí přestěhovala do nového sídla na labském nábřeží. Velkorysá a moderní budova byla postavená v letech 1930-1931 jako součást radničního komplexu podle projektu vídeňského architekta a podmokelského rodáka Rudolfa Perthena. Ve své době se jednalo údajně o druhou účelovou stavbu pro městskou knihovnu v tehdejším Československu. Tou první byla pražská knihovna na Mariánském náměstí. Mrhání energií tradičních míst a devalvace kvalitní architektury jakoby v některých částech Sudet nechtěly skončit, proto nyní alespoň jednodenní kulturní okupace tohoto prázdného domu. Už v 15.00 se sem dočasně přestěhuje podmokelská kavárna Mezi domy.

Otto Chmelík

čtvrtek

Abendland je hudebně-literární projekt, za kterým stojí autor hudby Petr Kunze a textař, spisovatel a básník Miroslav Černý. Výsledek jejich spolupráce vychází na stejnojmenném albu vloženém do knihy, v níž jsou vepsané texty a doprovází je fotografie z Islandu. Knižní provedení vydalo opavské nakladatelství Perplex. V Ukradené galerii Děčín-Podmokly budou vystaveny fotografie.

Miroslav Černý (nar. 1977 v Opavě) je vysokoškolský pedagog, překladatel, cestovatel a básník. Kromě odborných publikací doposud vydal tři knižní překlady, např. antologii indiánských mýtů *Poselství prachu* (2013), tři cestopisy, mj. vyprávění o přírodních národech *Pátá rovnoběžka* (2011), a čtyři básnické sbírky, z nichž ta poslední nese název *Karavansaraj* (2014). Je také autorem písňových textů na albu *Abendland* (2016). Za svou literární a překladatelskou tvorbu byl vícekrát oceněn (např. v cenách Miroslava Ivanova či Jiřího Levého).

Silou psů

naskicovat mapu
cíl označit křížem

namísto legendy
inventář k přežití

a potom po stopě
jak lovci v červené

patami do slabin
tesákem pod žebra

Logistika

přečkat noc
na ničem jiném nezáleží

infinitem ubránit
podíly na zisku
pádem odzbrojit samotu
když budeš chtít
založíš novou dynastii

v imanentním modu
to znamená
že svého syna připravíš
na válku

a kdo ví
třeba právě tím bude
spasena zem

Radek Glabazňa (nar. 1980 v Opavě) je básník a anglista. Několik let žil v Southamptonu, kde absolvoval postgraduální studium anglické literatury a následně se věnoval pedagogické praxi. V současné době vyučuje na Ústavu cizích jazyků Slezské univerzity v Opavě. Vydal sbírky *Ted' ještě hlavou o střepy* (2010) a *Reverb* (2017), svou tvorbu představil také v literárním časopise *Tvar* a v několika básnických sbornících.

Reverb

Mrzí ho celá řada věcí,
jako třeba že už dlouho neslyšel
pořádnou ozvěnu
nebo jak předvídatelné jsou tvary,
které vykusuje z jablek.

Bude muset zas po čase
sešlápnout dozvukový pedál,
pro jednu poklábosit
s operátorem od energií,
panensky se otevřít
novým možnostem.

Prostě udělat něco blbě,
s dalekosáhlými důsledky.

Trpný teror

Pasivum je to nebezpečí,
co se s třaskavinou
plíživě vpíjí do promluv.

Namísto harmonické detonace
slova lenivěji
a věty se vzdávají trpné přesile.

Však si nemusíme povídat.

Po explozi přízně
se to za nás všecko
samo tak nějak odzívá.

J. H. Kalif (nar. 1977 v Děčíně) založil v roce 1998 s F. Řezníčkem a D. Ruppem Literární spolek Houby s woctem a byl vydavatelem soukromých tisků v nakladatelství Vesele mrtvý domeček. Publikoval v *Psím víně*, *Welesu*, *Pandoře*, *Dobré adrese* a sbornících *Pět let a Město D.* V roce 2005 vydal sbírku *Norkovna*. V tisku je nyní jeho další sbírka *Ve sportce je 78 miliónů*.

Zedníci

Mírek: Ještě musím vrátit kladivo Lubošovi.

Luboš: To není moje kladivo.

Mírek: Teda Liborovi.

Jirka: Myslíš, že ve folcvágnu bylo tohle kladivo?

Mírek: Teda tomu, to, jak se jmenuje?

Luboš: Jestli to není Ludvík.

Mírek: No, Ludkovi!

Jirka: Já vám to, chlapi, říkám furt, že má blbý jméno.

Sen

Na výhybce se rozkomíhal
(možná uražená srdcovka),
až prostě vykolejit musel.

„Pozor pražce!“ - volal jsem
a vzduchem se prohnala
bodavá bouře střepin a třísek.

Pak v dětském pokoji
sedím na koberci
a hraji si s panenkami,

nemají ruce ani nohy
a hlavy padají z trupů,
když rozezní se ta rána.

Otevřeným oknem spatřím
v dálce změt vagonů,
ze které stoupá kouř.

K onomu místu míří lidé,
s upjatými pohledy
a houbařskými koši.

pátek

Ota Prouza (1959) je vzdáleným pozorovatelem civilizace, a to především všech možných dopravních spojů: dálničních tahů, obchvatů, křižovatek, kolejí... Nevychází při tom z přímé zkušenosti, protože od osmi let žije v Domově pro osoby se zdravotním postižením v Brtníkách ve Šluknovském výběžku, tedy uprostřed lesů a volné krajiny. Civilizaci zná vlastně jen z filmů a z obrázkových časopisů, ze kterých si s oblibou vystřihuje záběry velkoměst zabíraných z vysokého nadhledu. Prouzovy kresby, provedené na dlouhých, někdy až dvanáctimetrových pásech papíru, patří k nejnovějším objevům českého art brut, a to především díky Ivaně Brádkové, která je restaurovala a na podzim 2015 poprvé veřejně uvedla v rámci výstavy Crossroads v pražském Muzeu Montanelli. Následně pak autora představily časopisy *Revolver Revue* a *Analogon*. Několik jeho děl už je zastoupeno v pařížské sbírce ABCD Bruno Decharma a na podzim 2017 je připravována samostatná výstava v New Yorku.

JT

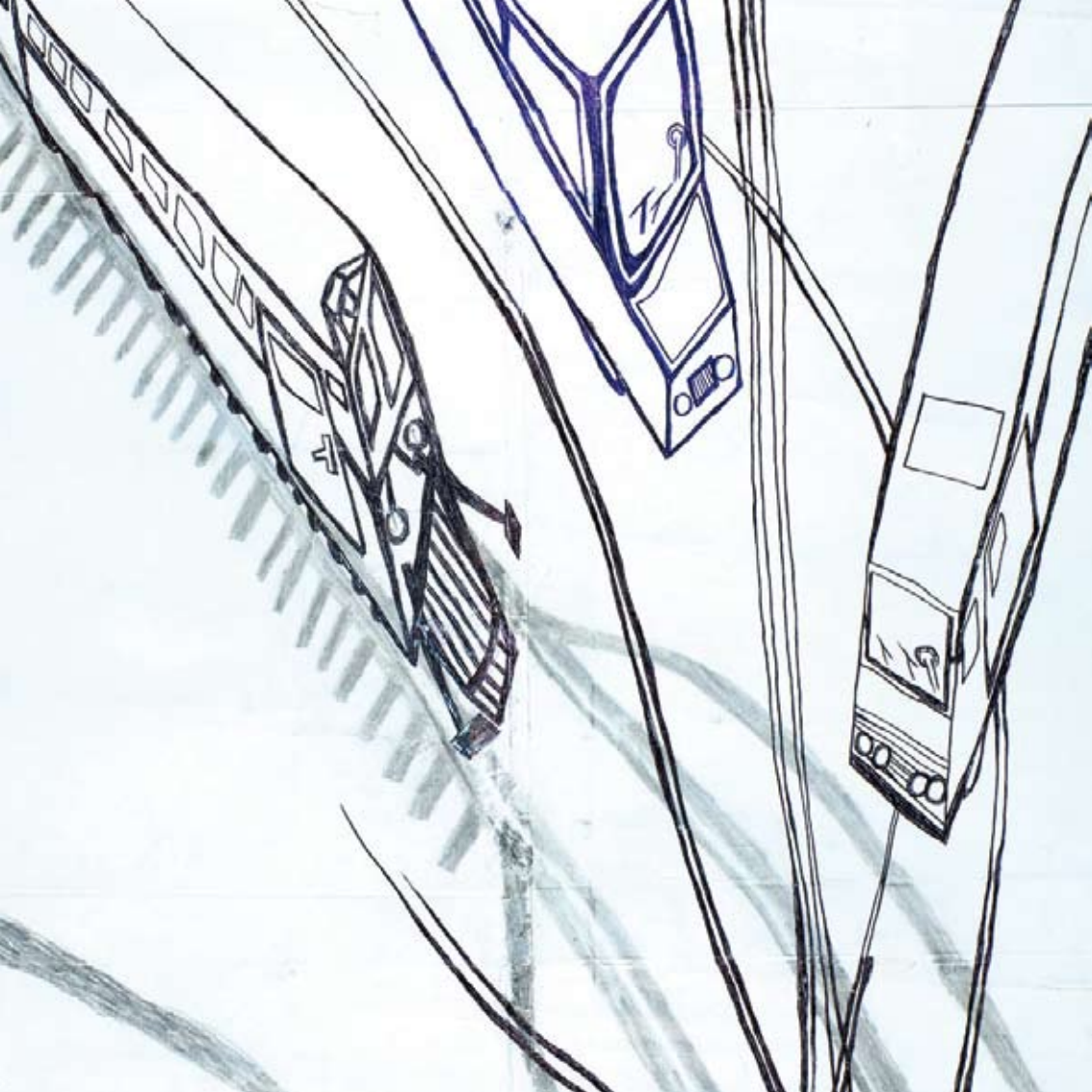
kurátor výstavy

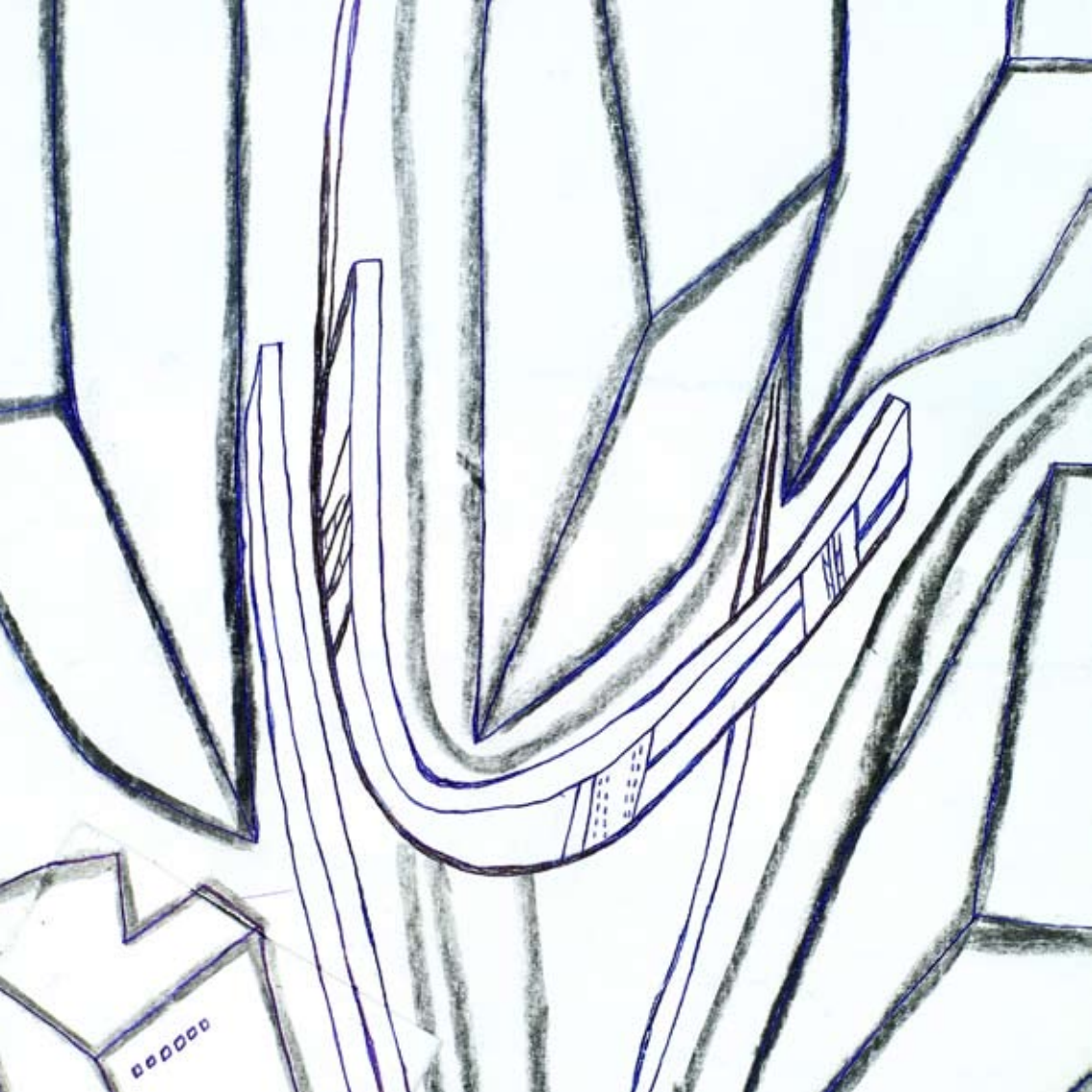

Jaromír Typlt (1973) je básník, esejista i výtvarný kurátor. Do české literatury vstoupil v 90. letech několika sbírkami poezie a kratších próz. Jeho posledními knihami jsou *Stisk* (2007) a *Za dlouho* (2016). Svou tvorbu zpřístupňuje na stránkách www.typlt.cz.

O. Prouza, *Kostel* (detail z kresby) >

Simona Martínková Racková (nar. 1976 v Praze) je básnířka, redaktorka, editorka a literární kritička, vedoucí recenzní rubriky literárního časopisu *Tvar*. Vystudovala český jazyk a literaturu na Filozofické fakultě UK. Byla editorkou ročenky *Sto nejlepších českých básní 2012* (2012) a dvoudílné *Antologie české poezie* (2007 a 2009). Publikovala básnické sbírky *Přítelkyně* (2007), *Město, které není* (2009, bibliofilie s linoryty Pavla Piekara), *Tance* (2015) a *Zatímco hlídací psi spí* (2017). Za básně ze sbírky *Tance* získala r. 2016 Drážďanskou cenu lyriky. Její básně byly dosud přeloženy do sedmi jazyků.

Femme fatale

Třicátý srpen jsou malé Dušičky.

Jak se poznáme, až se narodíme příště?

Nevysvětluj, prosvětluj.

Dušemi se neplýtvá, hlouběji stiskneš mi ruku a trpělivě, v dřepu, klacikem pobízíš slepýše, dokud se neodvine z cesty.

Slepýš, užovka, volavka, netopýr
celý arzenál chráněných živočichů.

Teď: zakloň hlavu, ať zachytíš ten let!

Světlo je tvárné, změní tě, už víš.

Za nocí, za nocí, za nocí
osamělých jak femme fatale

Absence

Co jsem viděla? Zlatý prach,
snášel se učebnou s třímístným,
jistěže, třímístným číslem, zatímco
v klíně rozevřená, v klíně rozevřená
kniha ze studovny, kde na topení tála
čokoláda. Pruh světla, měkkost, přelévání
vteřin. Zlatý prach ve světle, proudilo
z okna, do možných interpretací.
Rozvířit je a nechat sednout, zachytávat
na předloktí, nastavit zranitelnou část.
Teď však už s plným vědomím. Můj plán?
Dnes budu chybět, budu nepřítomná.
Absence jako důkaz, že tady jsem
že tady doopravdy jsem.

Vít Janota (nar. roku 1970 v Praze) je básník a fotograf. Vystudoval fyziku na Matematicko-fyzikální fakultě UK, vystřídal různá zaměstnání a nyní pracuje jako programátor. Vydal básnické sbírky *K ránu proti nebi* (2002), *Fasování košťat* (2004), *Praha zničená deštěm* (2006), *Miniová pole* (2008), *Jen třídit odpad nestačí* (2011), *Noc a déšť* (2013), *Víkend v jakémsi Švýcarsku* (2016) a *Uličnice* (2016). Je též zastoupen v rozličných almanaších, sbornících a antologiích. Za knihu *Víkend v jakémsi Švýcarsku* byl nominován na cenu Magnesia Litera 2017 v kategorii poezie.

(artové kino II)

Najednou
ustane veškerý pohyb

Dlouhý
nepřerušovaný záběr

Jako nějaký pošahaný
umělecký film

Sedíme s otcem
proti sobě

Dva shrbení
unavení bojovníci

Bezděčně
mezi řečí
se pomalu začínáme trumfovat
citáty ze starých básníků

Ze sklepů paměti
tahám po kluzkých schodech
kýble veršů
o kterých už dávno nevím
že je znám

Najednou
je nad slunce jasnější
že zbývají dva
nanejvýš tři roky

Předat klukům
to nejpodstatnější

Zajít na fotbal
do kina
koupit tu největší zmrzlinu
a mlčky sledovat
jak s ní zápasí
tak jako ve třech letech

Najednou je všechno
jak v nějakém artovém kině

Tak nějak nesnesitelně správně

Nápoje do sálu
a jedna řada postavená
z vyřazených prosezených křesel

A etalonem toho všeho
celkem bezvýznamná chvíle
kdy se ten starší
učil jezdit
na kolečkových bruslích

Kdy se šmajdavě rozjížděl
a volal
Dívej se! Dívej!

Studený rampouch děsu
visí ve vzduchu
jen chvíli

Pak se zas vše vrátí
k původnímu pohybu

Irena Dousková (nar. 1964 v Příbrami) je prozaička, básnířka, scénáristka. Vystudovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy. Právnické profesi se nikdy nevěnovala. Vystřídala různá zaměstnání, nejčastěji pracovala jako novinářka. Posledních deset let je na volné noze. Vydala řadu prozaických děl, z nichž nejúspěšnější byl román *Hrdý Budžes* (2002). Z aktuálnějšího období stojí za zmínku román o posledním období života Jaroslava Haška *Medvědí tanec* (2014) a sbírka básní *Napůl ve vzduchu* (2016). Řada jejích děl byla také uvedena českými divadly (již zmiňovaný *Hrdý Budžes*, *Oněgin byl Rusák* a *Darda*). Je autorkou také televizních scénářů *Micimutr* (2011) a *O pokladech* (2012). Žije v Praze.

...

Prastará zahrada
Za vysokou zeď
Šlo nahlédnout jen z jedoucího vlaku
Ve změti listoví
Záblesk houpačky
S dřevěnou podlážkou
Pro dvě v romantických šatech
Co už tam nebyly
Viděla jsem je
Smály se
Napůl ve vzduchu

Výlet

Ještě i koncem září
V korunách lip slabá vůně medu
Ukřižovaný visí jen za jednu ruku
Teď už opravdu sám
Vedeme děti do lesa
Na tamto místo
Kde nás před lety
Nechali naši

Petr Čermáček (nar. 1972) vystudoval Lesnickou a dřevařskou fakultu Mendelovy univerzity v Brně, na téže univerzitě také v současnosti působí. Na konci devadesátých let byl členem redakční rady časopisu *Psí víno*, od roku 2005 byl redaktorem literárního revue *Weles*, od roku 2011 do roku 2014 pak jeho šéfredaktorem. Vydal básnické sbírky *Drkotání vět-ví* (1998), *V průsečiku ryb* (2002), *Mezi rezedami* (2005), *Rozhovory běloby* (2006), *Linea nigra* (2008), *Vrstevnice* (2010) a *Ohniště* (2016).

3. 12. 2016

mrtvá červenka u domovních dveří vypadá i po několika dnech, jako by do okenního skla narazila před pár minutami dny, které bych spolykal, kdybych byl mohl, rychle bez kousání, bez chuti stále prokřehlý mrazem, nespokojený i ve snech, bez adventu zkoušel jsem se zachytit náhlého světla po týdnech šedivé oblačnosti, spočítat Plejády v bezměsíčné noci, vzít si sebou zpěv páru červenek na staré jabloni při ranní cestě ke škole a zatím jen mrtvá červenka u domovních dveří, nejisté odkašlávání vět, noční probouzení z boku na bok lze tvrdit, že je to větrem, vysokým krevním či nízkým atmosférickým tlakem, obavami, rozčarováními, čímkoliv... lze to zamluvit, zjednodušit, omluvit, nepřiznat to vše lze nelze nemyslet na mrtvou červenku u domovních dveří

leviatan

vezmi ptačí písmo černý kořen slova neuchopený ránem neodevzdaný nocí
ujdi ještě kus cesty

v místě neklidu mezi lebečními švy najdeš pevninu obrácenou naruby
na břehu dohořívá ostříhané révoví titanovou bělobou zařeknutých
zřeknutí

čtvrt zapři ze tří čti

Teodor Kravál (nar. 1991 v Karlových Varech) žije v Lokti. Je fascinován intertextualitou, pročez chtěl od mládí tvořit komiksy. Setkal se však se zlou múzou a v afektu si zlámal všechny pastelky. Dnes mu nezbývá než vymýšlet komiksy bez obrázků. Jeho texty jsou čím dál kratší, poněvadž nedokáže udržet chvilku pozornost. Je dvojnásobným vítězem Literární ceny Vladimíra Vokolka (2014 a 2015). Spolu s výtvarníkem Lekášem Lurkem vydal knihu *Přehnaných nadějí 43* (2016) a samostatně publikoval sbírku básní *Pavilon Balast* (2017).

Malá ryba

minulej tejden hrála v rybě kapela

Big foot tribute

Reno měl šest rumů a já dvě piva

na víc sem neměl

byli špatně nazvučený

zpěvák vypadal jak sjetej mim

a v ohlušujícím řevu kapely nebyl slyšet

Reno ho pak pozval na bar

ale to už sem ty prachy neměl

sgt. Pejpr

říkáme mu tak
protože somruje papírky
a to je celý

jedině ještě možná
že má velkej frňák
ale to s tím jménem nesouvisí

sobota

Dora Kaprálová (1975) se narodila v Brně, od roku 2007 žije s rodinou v Berlíně. Působí jako literární kritička, publicistka, dokumentaristka, je autorkou rozhlasových dokumentů a profilových rozhovorů. Vydala divadelní hru *Výšiny* (2001) a rozhovor s Květou Legátovou *Návraty do Želaz* (2005). Dále publikovala novelu *Zimní kniha o lásce* (2004) a souboru textů *Berlínský zápisník* (2006), ze kterého přinášíme ukázkou.

9. 1. 2015

Radikální fanatismus několika paznehtů zmařil včera životy dvou policistů. A taky devíti francouzských novinářů, kteří si roky utahovali z islámu, vlastně z jakékoliv ideologie. Patrně občas nevkusně, ale co je špatný humor proti tragické, šokující vraždě? Měla bych dnes asi psát o zlých a hodných musulmanech. Měla bych psát, že radikální extremismus maří všechno, na čem stojí kulturní civilizace. Měla bych psát, že jde o další podstatný průsvih dnešní Evropy, o podanou ruku Le Penové, o hozenou rukavici odporlivému německému hnutí Pegida.

Ale nejsem si jistá, jestli a vůbec...

Pro většinu obyčejných muslimů začíná být přítomnost v Evropě čím dál děsivější. Jsem zaražená. A to je vlastně jediná emoce. Ve světě, který se kulhavě pohupuje v nějakém prapodivném, téměř nesrozumitelném rytmu, v babylonské změti protichůdných informací, v opatrných frázích o multikulturalismu, ve zdegenerované Evropě, kde sílí tupý nacionalismus a hnusný fašismus, navzdory tak ušlechtilé a pořád ještě krásné (platonské) představě společné Evropy.

Nedávno jsem na kole dojela do Kreuzbergu. Ve vnitřním bloku tam mezi domy vyrostla kdysi malá městská farma. Začátkem osmdesátých let, v tehdejší západní Berlíně, hned za Zdi. A na lavičce té farmy, v létě v zimě, dokonce i za lednového deště, sedává turecká stařenka. Patrně vdova. Za pět let, co tam jezdívám, jí přibylo pár vrásek kolem očí. Jinak se nemění. Sedí tam v šátku, brouká si. Na jaře okopává na metrovém záhonu rajčata, na podzim pozoruje z lavičky králíky a občas zajde do stáje, kde stojí velký černý kůň. I ten kůň je starý. Velmi starý. Na jedno oko slepý. Dost možná ještě pamatuje rozdělený Berlín. Pomalu a unaveně otáčí hlavou: napravo, nalevo. Je vidoucí a slepý, stejně jako my vidoucím okem si náš měří. Ve stáji, kolem které procházela před čtvrtstoletím hranice rozděleného Berlína. Ve stáji, kolem které teď šouravým krokem popochází stará turecká žena.

V tom nepatrném místě světa za Adalbertstrasse se i za lednového deště skrývá tolik ztichlého pokoje a světa, že nevím vlastně, co víc psát.

Jitka N. Srbová (nar. 1976) je básnířka a recenzentka. Vystudovala Fakultu humanitních studií Univerzity Karlovy. Na internetu publikovala pod nickem Natasha; básněmi je zastoupena v literárních sbornících *7edm* (2010) a *Místa nevhodná k odstranění* (2010) a v ročenkách *Nejlepší české básně* (2012 a 2015). Uspořádala sekci internetových autorů v *Antologii české poezie II. díl, 1986-2006* (2007) a řadu let vedla online *Almanach Wagon*. Vydala básnické sbírky *Někdo se loudá po psím* (2011), *Světlo vprostřed těla* (2013) a *Les* (2016). Její básně byly přeloženy do němčiny a lužické srbštiny. Žije v Hořovicích.

Vlakem

I. Kdo jezdí v mrtvolách trabantů polovzešlým ječmenem?

II. Dva muži. Z lásky k Česku uvěznění závorkami závor. Večer jeden promění se ve psí víno, druhý ve psí štěkání.

III. Domy, které nemají na přední řady, zavalují úřad peticemi.

IV. Metr od kolejí je už jiné století.

Ale podívej, to moře

- I. Nemůžem ho někam jen tak vylít. A pak: jak bys ho pojmenoval?
- II. Sedí u malého stolku, lokty od sebe, a dumá. Moře zatím svádí ženské, prsty v jemných záhybech, ne, tam se jim to neloupe od žárovky slunce, a nic o tom nevíš.
- III. Ale podívej, to moře někde musí bydlet. Vezmeme ho domů: uhoupá nám děti, rejnokem jim posvítí; co na tom, že pak bude vana slaná?
- IV. Zmizelo. Navigace by mu nestačila — Někde tady, někde tady pod svým jménem moře přece je.

Zarabook 2017

Robert Janda (nar. 1966 v Plzni) je básník, jehož tvorba vychází z experimentální poezie ve spojení slova, hlasu a zvuku. Vydal několik básnických sbírek: *Za sedmero ZAin* (1991), *Parapoesie* (1993), *Zbla* (1994), *Nultá táhla* (1994), *Utrum éther* (1997), *Mu* (2010), *Omamné odéry* (2012), *Za vyplazený jazyk* (výbor z tvorby, 2016) a antologii ze světové poezie *Ultimátní básník u bran absolutna* (2016).

Coby dup

bylo a bude zas
ani ryba ani rak
tvar v sobě vrávorá

Coby dup

byls a budeš zas
dno hrnce na lžíci
nanic plivanec

Coby dup

byl jsem a budu zas
v dupačkách bytí
vydán bohu na pospas

Coby dup
psí dečky ve sračkách
lebeční švy naruby
masakr ,

Mimo mísu

tápu v tom očima nosem ušima i ústy
páté kolo od vozu
budiž co k ničemu

Mimo mísu

káže věčnost ustavičnou zkázou
mrakodrapy hlubokých hrobů

ať žije smrt

Mimo mísu

nikdy se nezapomeň znovu narodit
přihřívám si polívčičku

co se nedá žrát

Mimo mísu

sfouknu své spálené pysky
nemám ústa boha hubující
uříznu jazyka si celý krajíc

Mimo mísu

vzepřu se

vlastnímu osudu
a hned zas pozřu ,

Vojtěch Kučera (nar. 1975 v Třinci) je básník žijící v Brně, jenž v 90. letech založil spolu s Bogdanem Trojakem revue *Weles*. Knižně vydal básnické sbírky *Samomluvy* (2000), *A hudba?* (2005), *Nehybnost* (2010). Aktuálně rozpracovaný cyklus *Typosie* je ve své grafické podobě k dispozici na typosie.blogspot.cz, sound poetry verze na soundcloud.com/vojtech-kucera.

No klidně

No klidně ti to řeknu
Když nevydržíš
Hlídat hvězdy se za tebe naučí
A kopretiny v zimě zrovna tak
Do amplionu bude říkat stejně jako ty
Dobry den Dobrou noc
I pavučiny větru bude stlát
To všechno se naučí
Vždyť zase není tak hloupý

Ale kdo mi bude skrápět slzy listím
Když vzpomenu na tvá slova
Zatoulaná v mých zahradách?

To po Tobě

To po Tobě mám pořád řvát
Že nikam nesmíš?
Jedině ty znáš hlídat hvězdy
A kopretiny před jiným utečou
Svým hlasem uhraneš miliony
Jako mne jako MNE
I pavučiny milují jen Tebe
Toto se nikdo nenaučí
Nikdo není jako Ty

Dobře vím že nevypadneš
Ale co mám taky pořád dělat
Když Tě nenávidím jako zrcadlo!

Bogdan Trojak (1975) se narodil ve slezském Těšíně. Vydal básnické sbírky *Kuním štětcem* (1996), *Pan Twardowski* (1998), *Jezernice* (2001), *Strýc Kaich se žení* (2004), dále soubor dosavadních sbírek *Kumštkaabinet* s básnickou skladbou *Otto Lilienthal* (2005) a prózu *Brněnské metro* (2008). Za svou tvorbu získal Cenu Jiřího Ortena (1998) a Cenu Magnesia litera za poezii (2005). Již řadu let se věnuje vinařství.

Karlínské impromtu

Prosinec.

Cikánský hérós v tílku a žabkách
s lahváčem v špinavém sněhu ťapká.

Švitoří v keři hejno sýkorek:
To je ten rek! To je ten rek!

Tu zastavil. Vystrčil velebný břich.
V záklonu lokl si. Vydechl. Říh.

A pupek jak drobný kráter na Luně, co je plná,
jak kráter na bílém glóbu, v němž útroh pilná dílna
s kručením vezdejší dílo koná,
ten pupek byl najednou krajina ona,
kam dosedla první dnešní vločka
jak stříbrný, drobný Armstrong, jenž se dočkal...

Elohim

Vítr rval lyru pustorylu.
Jeřábek nad tím ještě svítil
v krychlové Luně, o níž ví ty,
pod jejichž půlky v mastném jílu
vkládal jsi dlaně rozeklaně.

Vítr rval lyru pustorylu.
Jeřábek dneska pozdě zhasne.
Život se rodí z hlíny mastné
a nad ním tíha na zvětšném laně.

Kateřina Tučková (nar. 1980 v Brně) vyrůstala v jihomoravské vesnici Moutnice. Její knižní prvotinou se stala novela *Montespaniáda* (2006), ale teprve svou druhou knihou, románem *Vyhánění Gerty Schnirch* (2009), upoutala pozornost širší veřejnosti. Byla za ni nominována na Cenu Jiřího Ortena a Cenu Josefa Škvoreckého. Nakonec získala čtenářskou cenu Magnesia Litera za rok 2010. Ve své třetí knize nazvané *Žitkovské bohyně* (2012) se pak znovu zaměřila na českou historii. Zachytila v ní příběh výjimečného rodu léčitelů z oblasti Bílých Karpat. Žije v Praze a v Brně.

Bílá Voda

Do toho místa vede jediná cesta. Plazí se přímo na sever, pod příkrými svahy Rychlebských hor, mezi strmými vykleštěnými pasekami a zvlněnými poli, aby za posledním hřebenem masivu, jen pár metrů od česko-polské hranice, skončila smyčkou, na níž se točí autobus. Poslední půlhodinu v něm jela sama.

„Do kláštera nebo do blázince?“ pokusil se s ní žertovat postarší obtloustlý řidič, když se jejich oči střetly ve zpětném zrcátku. Zřejmě do jeho obličje mlčky zírala příliš dlouho, protože úsměv z jeho tváře náhle zmizel. Po zbytek cesty ji pak už jen kontroloval krátkými nervózními pohledy.

„Tady je klášter. Do blázince musíte tamtudy, kolem hřbitova, pořád dál až k lesu,“ řekl, když vystupovala.

Sotva se pak podrážky jejich tenisek dotkly bělovodské půdy, dvířka se za ní se syčením zavřela, řidič spěšně zařadil a autobus odjel. Jolana se ocitla na konci cesty — a jakoby ta smyčka byla oprátkou — zůstala na ní viset, sama na konci světa, kam příští autobus zajede až nazítří.

Na sklonku červnového odpoledne byla náves prázdná.

V půli ji protínal potok osázený alejí rozložitých lip, a jejich šumění jen umocňovalo nezvyklé ticho. Jediné známky života tu jevil pár štěbetajících jiříčků, které se jí hnaly vstříc od nedalekého lesa. Přeletěly jí nad hlavou a ve svém rozpustilém duetu se málem rozbily o průčelí kostela. Teprve na poslední chvíli provedly úhybný manévr, stočily svůj let vzhůru a zmizely za hranou kostelní věže.

Ta stavba nebyla žádný skromný kostelík, jaký by člověk v zapadlé horské víscce čekal. Byl to monumentální barokní chrám se zvlněnou čelní fasádou členěnou pilíři a symetrickými volutami, z jejichž středu vybíhala věž. Namísto boubelaté bání, obvyklé pro takový typ stavby, však byla zastřešena na první pohled nepatřičným, nízce přikrčeným oplechovaným jehlanem. Omšelou žlutou omítku brázdilo několik pásů obnaženého zdiva, které připomínaly nezhojené, otevřené šrámy, a zabedněná okna, v nichž se kdysi jistě blýskaly pestrobarevné vitráže, zas prázdné oční jamky, jimiž kostel slepě shlížel do návsí. A podobně na tom byl i masivní blok kláštera, který k němu těsně přiléhál. Opírali se o sebe jako dva nevidomí zanechaní tu napospas jakési katastrofě, která toto místo v minulosti zjevně postihla. Ves Bílá Voda Jolanu vítala obrazem rozkladu a zmaru.

Jolana se lhostejně odvrátila. Vlastních starostí měla víc než dost, nehodlala na ně vršit ještě ruiny chátrajících budov, obzvlášť, když se nacházely mimo její správní obvod. Nadhodila si na zádech batoh a podle instrukcí se vydala napříč vesnicí, po silnici vedoucí mezi řídce roztroušenými domky.

Za prvním ohybem cesty zahlédla dlouhou a vysokou zeď. Mezerami mezi vzrostlými tůjemi probleskovala pravidelná kresba poctivě navršených a zapravených kamenů přerušená jen brankou s hustě tepanými ornamenty.

Nízce strážný trávník, upravený tvar tují, novým nátěrem se lesknoucí brána, to všechno viditelně kontrastovalo se zpustlým vzhledem vesnice.

Váhala jen chvíli. Pak sáhla po klice a branka se s jemným vrznutím otevřela.

Jsou hřbitovy a hřbitovy.

Většina z těch, které kdy navštívila, jí splynula v univerzální vzpomínku na řady šedivých náhrobků osázených suchem nezdolnými keříkovými rostlinami, mezi nimiž se stále častěji objevovaly zářivě barevné plastové květiny ze stánků vietnamských trhovců. Tu a tam pod krytkou plápolala svíčka.

Tento hřbitov byl ale jiný. Vypadal jako fantastická zahrada, ve které byly náhrobní kameny osazeny v záhonech, jejichž vzájemnost dokládala jednota vybraných květin. Nízké bílé náhrobky se krčily za rozložitými trsy levandulí, skromné dřevěné křížky byly obklopeny žlutými hlavičkami třapatek, zdobné tabulky na vysokých železných nožkách vykukovaly mezi klátícími se stonky zahradních kopretin. A pak ty krásně kované kříže s poctivě vyvedeným Kristem, k jehož nohám se pnuly růže — bílé, růžové, rudé.

Omámila ji vůně, dolehlo k ní bzúčení včel a zpěv ptáků. Jolana si s překvapením uvědomila, že v tomto pustém, neutěšeném místě není nikde víc života, než tady.

A pak se z prostředka té krásy náhle vztyčila postava.

V podvečerním světle dobarveném krvavě rudými šlehy, které rozčísly oblohu, bylo možné rozeznat jen její drobnou siluetu. Jolana k ní pomalu vykročila po pískem sypané cestě.

„Tak jsi přece přijela,“ řekla žena, když dorazila až k ní.

Možná za to mohlo napětí, které ji provázelo po celou cestu sem, únava a hlad, možná to zvláštní prostředí nebo snad kytice rudých růží, které ženě spočívaly na holém předloktí, stejných růží, jaké nedávno rozmetala po nemocniční podlaze – Jolaně se sevřelo hrdlo a v nose a očích ji dráždil pláč. Nemohla odpovědět, nemohla ani otevřít ústa, protože kdyby to udělala, vydralo by se jí z nich, co by pak už nebyla schopná zastavit. Jediné, na co se tak vzmohla, bylo kývnutí.

Žena si ji prohlížela jen krátkou chvíli.

„Vezmi tohle,“ řekla pak a podala jí kytici. Nato se shýbla k hrobu, posbírala zahradnické nůžky, hrábě, lopatku, zdvihla konev a než jí pokynula k odchodu, mihl se jí tváří úsměv: „Pro dnešek mě budou muset dámy omluvit. Však ony nikam neutečou.“

Teprve v té chvíli si Jolana uvědomila, co jí připadalo tak podivné, co těch pár posledních minut tlouklo na bránu jejího vědomí, co však teprve nyní vpustila dovnitř.

Jména na náhrobcích kolem ní byla pouze ženská.

moderátoři

Dan Jedlička je básník, překladatel a editor. Vystudoval anglickou a českou filologii na Masarykově univerzitě v Brně a současnou literaturu na University of Liverpool. Vydal sbírky *Mimoběžky* (2007), *Sbohem malé nic* (2014) a výbor z poezie britského básníka Rogera McGougha *Někdo přijde a udělá to za mě líp* (2011). Od roku 2006 se jako šéfredaktor podílí na provozu a činnosti nakladatelství Perplex. Zároveň působí na Ústavu cizích jazyků Slezské univerzity v Opavě, zabývá se britskou poezií druhé poloviny 20. století. Žije v Opavě.

Josef Straka je básník a organizátor autorských čtení. Vydal básnické sbírky *a...jiné časy* a *Proč* (obě v 90. letech), dále publikoval čtyři knihy básnicko-prozaických textů: *Hotel Bristol* (2004), *Město Mons* (2005), *Kostel v mlze* (2008) a *Malé exily* (2014). Publikoval hojně časopisecky, jeho texty byly přeloženy do řady jazyků. Od roku 2010 organizuje literární večery v Domě čtení Městské knihovny v Praze a od roku 2013 pořádá večery čtení na Avoid Floating Gallery. Příležitostně přednáší.

hudebníci

Michal Müller z Varnsdorfu je v současné době jediným graduovaným hráčem a učitelem na citeru v České republice. Studoval klasickou citeru na Vídeňské konzervatoři. Patří dnes mezi nejprogresivnější citeristy světa. Jako sólový hráč je vyhledáván pro svůj osobitý výraz a neortodoxní přístup ke svému nástroji. Svou autorskou hudbou se pohybuje někde na hranici slovanských lidových kořenů, klasické hudby, blues, jazzu, world music, ambientní akustické hudby a volné improvizace.

Ladě je parta sdružená okolo charismatického zpěváka a básníka Michaela Kubesy. Nenabízí nějaké vymazlené trendy pozlátka, ale spíše syrovost životem ořískané duše. Písně jsou něžné, syrové, plaché i sprosté a vždy opředeny originálním zvukem kytaristy Petra Uviry. Ladě podtrhují rockové písničkářství, ze kterého je cítit blues, alternativa, ale zároveň jsou kapelou, která žánry posunuje dál a dává jim punc originality a osobitosti.

Munroe tvoří kytarista Vladimír Jaške a zpěvák Jan Kunze. Kapela, ve které je pouze elektrická kytara a zpěv. Čekejte návrat ke kořenům rockového písničkářství a syrovou energii.

dílnoy

Tvořivá dílna Lebandurka

Lenka Banduričová je šperkařka a designérka květin. V její tvořivé dílně se můžeme seznámit s různými druhy materiálu a výtvarnými technikami (od korálků, papíru, lepení, žehlení atd.). Přijďte si vyrobit papírové panáčky nebo květiny do saka. Dílna je určena jak dětem, tak i dospělým

Nákladní vlaky / Martina Tesařová

Z Těšína vyjížděj vlaky až na kraj světa...Z Děčína taky vyjížděj vlaky. Kam až? Kam se vydáš s mámou, tátou, ségrou nebo kámošem a kámoškou? Děčín, Drážďany, Berlín, Hamburk.... Osobní vlaky, rychlíky a eurocity, nákladní vlaky. Hlavně ty nákladní vlaky. Počítal jsi někdy už všechny vagony nejdelšího nákladního vlaku? Máš možnost si vyrobit vlastní vagon a poslat ho do těch cizokrajných měst na Labi, doma, do Německa. Jak znějí německá jména měst, do kterých cesty z Děčína vedou? Děčín-Tetschen, Drážďany-Dresden, Berlín-Berlin, Hamburk-Hamburg, ale i Mišeň-Meißen, Lipsko-Leipzig. Co vagón, jiné město, co název, jiné písmo. Ve výtvarné dílně se dozvíš o tom, jak vzniká nové písmo, ale ty rozhodneš, kam tvůj navrhnutý vagón doputuje.

Literární Zaráfest XVII
Trasy a tratě
31. srpna - 2. září 2017 v Děčíně

Pořadatel: Děčínsko-podmokelská vlastivědná společnost
Spolupráce: Ukradená galerie Děčín-Podmokly, galerie Artmaterial.cz, Bar Bodenbach,
Zámek Děčín, p.o., kavárny Na cestě a Mezi domy, Lab70, Vesta realitní kancelář, s.r.o.
Finanční podpora: Ministerstvo kultury České republiky, Statutární město Děčín
Kurátoři: Radek Fridrich, Otto Chmelík

Zarabook 2017
Vydala Děčínsko-podmokelská vlastivědná společnost v Děčíně 2017
Sazba a grafická úprava: Lab70
Tisk: Korselt & Rychnovský, s.r.o.

LITERÁRNÍ ZARAFEST XVII

Trasy a tratě

čtvrtek 31. 8. 2017

Ukradená galerie
/Zbrojnická a Tržní
19.00 výstava
Abendland (foto)

Bar Bodenbach
/Prokopa Holého
20.00 básníci **Perplex**
Miroslav **Černý**
Radek **Glabazňa**
J. H. **Kalif**

pátek 1. 9. 2017

galerie Artmaterial.cz
/Zámecká 7
17.00 vernisáž
Ota **Prouza** (kresby)
úvodní slovo: Jaromír **Typlt**

knihovna Podmokly
/Raisova 3
vstup 100 Kč
15.00 otevření kavárny
výstava: Ota **Prouza**
19.00 autorská čtení
Simona **Martínková Racková**
Vít **Janota**
Irena **Dousková**
Petr **Čermáček**
Teodor **Kravál**
moderuje Dan **Jedlička**
hudba: Michal **Müller**

sobota 2. 9. 2017

Růžová zahrada
/děčínský zámek
vstup 100 Kč
15.00 autorská čtení
Dora **Kaprálová**
Jitka N. **Srbová**
Robert **Janda**
Vojtěch **Kučera**
Bogdan **Trojak**
Kateřina **Tučková**
moderuje Josef **Straka**

19.00 hudba
Ladě a Munroe